

[Kjær Rasmussen.]

meget svært for lægmænd at tage stilling til, hvad der i alt dette er standsinteresser, og hvad der er saglige standpunkter. Imidlertid har vi den opfattelse, at der må ske noget på dette område, og vi kan derfor give tilslutning til hovedprincippet i det socialdemokratiske forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Niels Mørk*): Jeg vil gerne takke for det, der er sagt vedrørende dette forslag. Det var sådan set venlige ord helt igennem, men ord alene gør det jo ikke. Det, det drejer sig om i denne forbindelse, er handling. Jeg forstod det sådan, at af regeringspartiernes ordførere var hr. Valbak den mest positive. Hr. Morten Lange og hr. Kjær Rasmussen gav faktisk tilslutning til de tanker, der ligger i forslaget.

Det, der gik igennem diskussionen, var — jeg tror, det var socialministeren, der var fremme med det — at man skulle forsøge at få den ordening til at fungere, som man sådan set har fået grønt lys for, kiropraktorbehandling efter lægehenvielse. Det er da klart, at man kan forsøge det, det er der andre der har forsøgt. Jeg tror ikke meget på det. Der er eksempler både fra udlandet og herhjemme på, at det er meget vanskeligt at trænge igennem med noget sådant.

Jeg forstår, at ministeren bl. a. motive-rede sin afvisning med det flertal, som man mente der var i kiropraktikerudvalget, og det er også fremgået af andres indlæg, at det var en af årsagerne til, at man ikke kunne gå ind for forslaget, hvorefter sygekasserne fik ret til at yde hjælp til denne behandling. Jeg kunne fristes til at sige, at havde der været politikere med i dette kiropraktorudvalg, så tror jeg, resultatet var blevet noget anderledes. Jeg vil også gerne dertil føje, at tager man hensyn til de særudtalelser, som er afgivet vedrørende tilskud uden lægehenvielse, så er flertallet ret knebent for ikke at sige meget knebent trods den meget store lægerepræsentation, der var i udvalget.

Jeg forstår også, at flertallets hovedind-vending er, at lægerne ikke tør tage ansvar for at henvise patienterne til kiropraktorbehandling, og at man er ængstelig for at lægge dette ansvar over på kiropraktorerne. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at min

erfaring er den, at der ikke er flere klager over kiropraktorerens behandling, end der er over lægers. Jeg tror, jeg endda må sige tværtom. Mig bekendt er der i de 5 år, hvor fortsættelsessygekasserne har haft en støtteordning, ikke indkommet en eneste klage vedrørende behandling eller honorar, når det drejede sig om kiropraktorerne.

Jeg kan selvfølgelig kun beklage, at ministeren og ordførere for regeringspartierne går ind for at begrænse — for det er jo det, man gør her — det enkelte menneskes valgfrihed, går ind for, at det, der er gældende for 3-4 pct. af befolkningen i dag, ikke skal gælde for resten af befolkningen. Jeg tror altså, det er et forhold, som vil virke ret stødende på retsbevidstheden hos mange.

Det er ofte sagt, at denne sags løsning også er et spørgsmål om social retfærdighed, om at stille hele befolkningen lige, når det drejer sig om kiropraktorbehandling, hvor nu de bemidlede kan få tilskud, mens de svage i samfundet selv må betale.

I en tid, hvor der tales så meget om et såkaldt enstrengt trykkesystem, er det helt urimeligt, i hvert fald efter min opfattelse, at der rundt om i landet i fagforeninger og på arbejdspladser skal oprettes særlige hjælpe-kasser, der kan yde støtte til dem, der kan hjælpes ved kiropraktisk behandling. I den forbindelse er det bemærkelsesværdigt, at Nakskov kommune ifølge dagspressen for nylig har vedtaget at refundere halvdelen af udgifterne til kiropraktorhjælp for alle ansatte ved kommunen. Motiveringen herfor skulle være et ønske om at spare sygehusudgifterne for de kommunalt ansatte. Det er selvfølgelig forståeligt, når man kender prisen på en sygehusseng i dag.

Der er ingen, der har været inde på de økonomiske virkninger af forslaget gennemførelse, men jeg vil da gerne sige, fordi det har været fremme på anden måde, at jeg opfatter dette forslags gennemførelse som et spareforslag. Det er et forslag, som i modsætning til mange andre spareforslag har den dobbeltvirkning, at det kan betyde besparelser for det offentlige, for samfundet, samtidig med at det giver fordele for de svageste i samfundet og der skabes lighed for alle i forbindelse med kiropraktorbehandling. Her tænker jeg ikke alene på besparelser i mistede arbejdsdage, tabt arbejdsfortjeneste og udbetalt sygeløn, men